

Protokoły sieciowe

dr inż. Aleksander Smywiński-Pohl

Elektroniczne Przetwarzanie Informacji
Konsultacje: czw. 14.00-15.30, pokój 3.211

Plan prezentacji

Warstwowy model komunikacji sieciowej

Warstwa fizyczna

Warstwa łącza danych

Warstwa sieciowa

Warstwa transportowa

Warstwa aplikacji

Plan prezentacji

Warstwowy model komunikacji sieciowej

Warstwa fizyczna

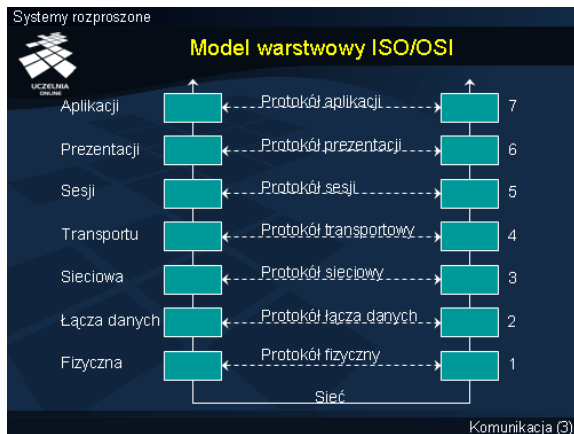
Warstwa łącza danych

Warstwa sieciowa

Warstwa transportowa

Warstwa aplikacji

Model odniesienia OSI/ISO

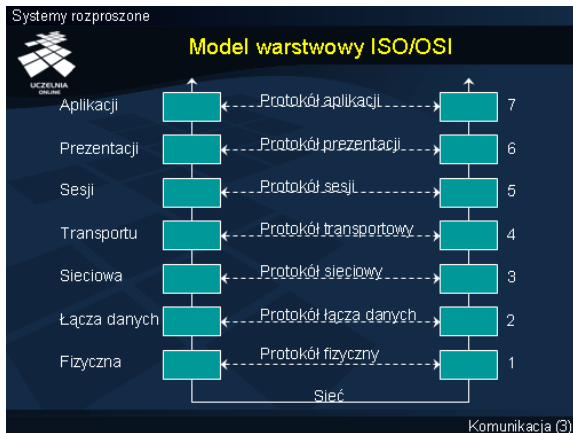

Rysunek : <http://wazniak.mimuw.edu.pl/index.php?title=Sr-2-wyk-1-0-Slajd3>

Elementy modelu warstwowego

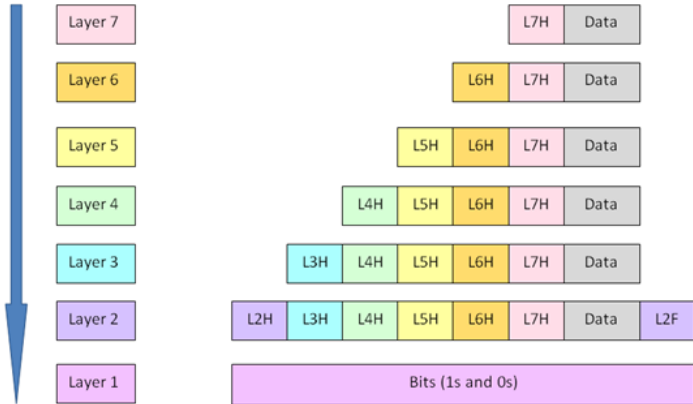
- ▶ **Usługa** – zbiór funkcjonalności oferowanych przez określoną warstwę warstwie leżącej bezpośrednio nad nią
- ▶ **Interfejs** – określa sposób wywoływania usług – konkretne parametry wywołań oraz wartości zwracane przez te wywołania
- ▶ **Protokół** – zbiór reguł określający jak ma się odbywać komunikacja pomiędzy stronami w **obrębie określonej warstwy**

Model odniesienia OSI/ISO

Rysunek : <http://wazniak.mimuw.edu.pl/index.php?title=Sr-2-wyk-1-0-Slajd3>

Enkapsulacja

Rysunek : <http://strata.cclearning.com/Lesson3NetworkingandInternetNetworking/TheDataEncapsulationProcess/tabid/733/language/en-CA/Default.aspx>

Stos warstw TCP/IP

Rysunek : <http://en.kioskea.net/faq/1855-the-tcp-ip-model>

Referencyjny model warstwowy

Opierając się na A. S. Tanenbaum, A. J. Wetherall „Computer Networks (5th edition)” posłużymy się następującym modelem odniesienia:

- ▶ warstwa fizyczna
- ▶ warstwa łącza danych
- ▶ warstwa sieci
- ▶ warstwa transportowa
- ▶ warstwa aplikacji

Plan prezentacji

Warstwowy model komunikacji sieciowej

Warstwa fizyczna

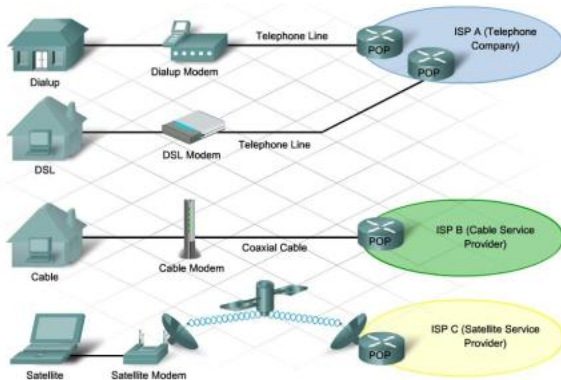
Warstwa łącza danych

Warstwa sieciowa

Warstwa transportowa

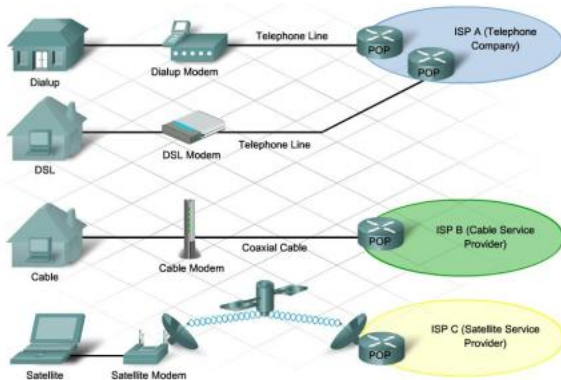
Warstwa aplikacji

Sposoby dostępu do Internetu

Rysunek : <http://krystalchisholm.wordpress.com/2010/10/06/chapter-11/>

Sposoby dostępu do Internetu

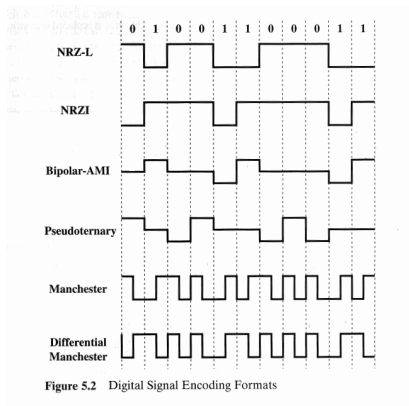
Rysunek : <http://krystalchisholm.wordpress.com/2010/10/06/chapter-11/>

Linie telefoniczne

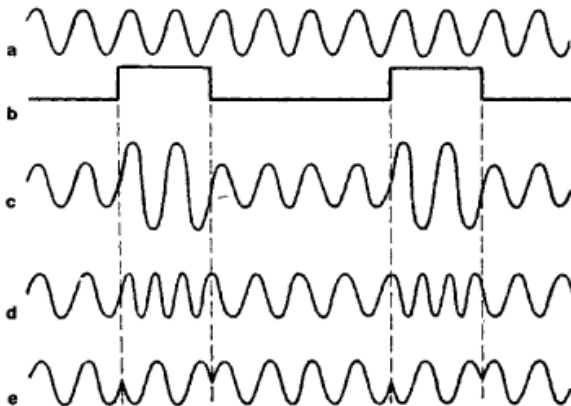
Rysunek : <http://cdn1.tnwcndn.com/wp-content/blogs.dir/1/files/2012/04/telephone-line.jpg>

Kodowanie w modemie

Rysunek : http://cptd.chandra.ac.th/selfstud/datacom2/Contents/Chapters/Encoding_Modulation.htm

Modulacja

Rysunek : <http://encyclopedia2.thefreedictionary.com/Modulation+of+Oscillations>

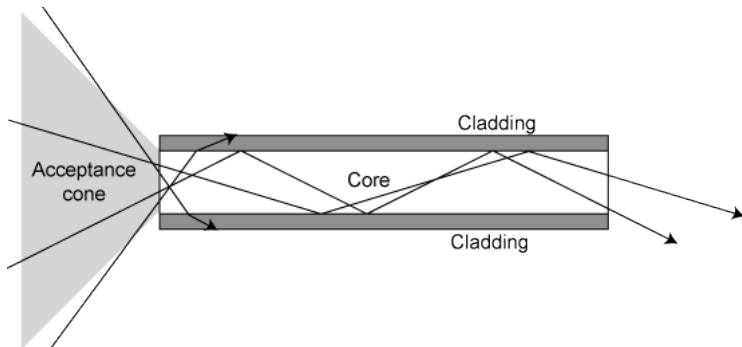
Cyfrowe linie telefoniczne

Rysunek : <http://seeklogo.com/adsl-logo-3593.html>

Technologie światłowodowe

Rysunek : <http://www.pacificcable.com/Fiber-Optic-Tutorial.html>

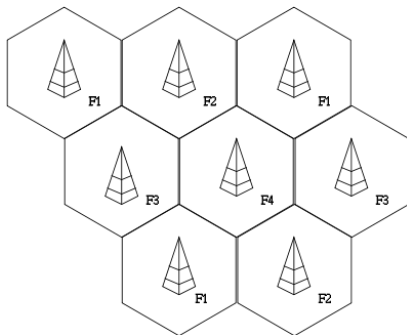

Transmisja mikrofalowa

Rysunek : <http://www.freefoto.com/preview/04-02-16/Microwave-Communication-Links>

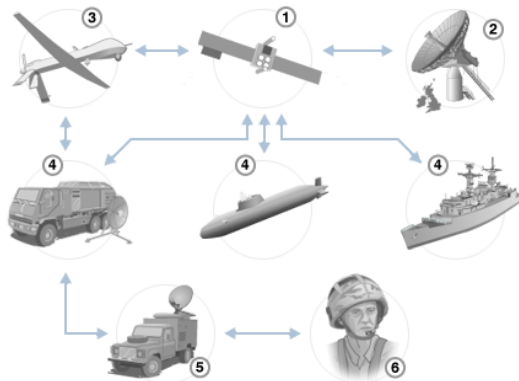
Technologie komórkowe

Rysunek : http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/ee/Frequency_reuse.svg

Technologie satelitarne

SKYNET COMMUNICATIONS

Rysunek : <http://www.alphabets.info/international/2009/08/31/aug-31/>

Połączenia bezprzewodowe krótkiego zasięgu

Rysunek : https://pegheadnation.com/files/9714/3265/3617/wifi_router.png

Plan prezentacji

Warstwowy model komunikacji sieciowej

Warstwa fizyczna

Warstwa łączy danych

Warstwa sieciowa

Warstwa transportowa

Warstwa aplikacji

Zadania warstwy łącza danych

- ▶ definiuje podstawowe usługi dla warstwy sieciowej
- ▶ dzieli transmisję (pakiety) na ramki
- ▶ wykrywa i naprawia błędy transmisji
- ▶ steruje przepływem danych

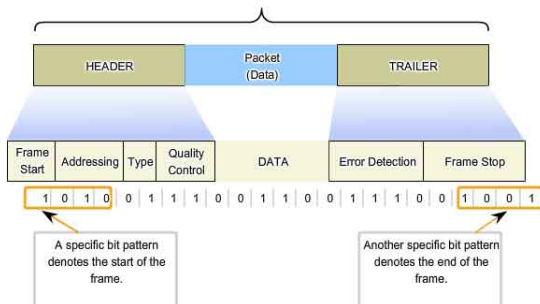

Usługi warstwy łącza danych

- ▶ usługa bezpołączeniowa bez potwierdzeń
- ▶ usługa bezpołączeniowa z potwierdzeniami
- ▶ usługa połączeniowa z potwierdzeniami

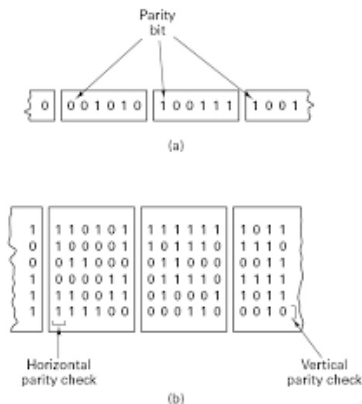
Ramkowanie

Formatting Data for Transmission

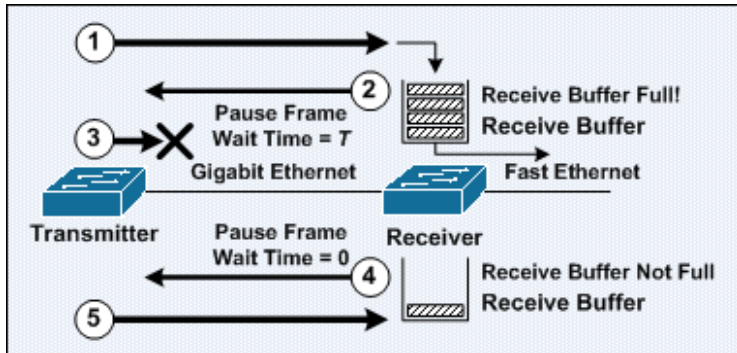
Rysunek : http://www.highteck.net/EN/DataLink/Data_Link_Layer.html

Kontrola błędów

Rysunek : <http://www.ni.com/white-paper/14903/en/>

Sterowanie przepływem

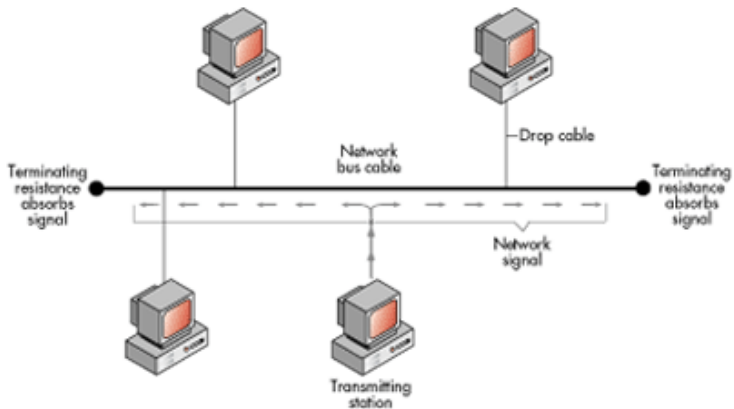
Rysunek : <http://www.itcertnotes.com/2011/06/flow-control-on-gigabit-ethernet.html>

Rodzina protokołów IEEE 802

Najważniejsze protokoły warstwy łącza danych:

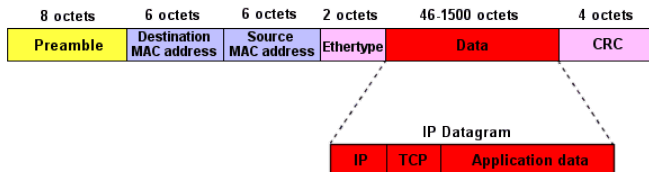
- ▶ 802.3 – Ethernet
- ▶ 802.11 – WiFi
- ▶ 802.15 – Bluetooth
- ▶ 802.16 – WiMAX

Ethernet – topologia szyny

Rysunek : <http://www.novell.com/info/primer/prim08.html>

Ramka sieci Ethernet

Rysunek : <http://www.just2good.co.uk/ethernetFrame.php>

Plan prezentacji

Warstwowy model komunikacji sieciowej

Warstwa fizyczna

Warstwa łącza danych

Warstwa sieciowa

Warstwa transportowa

Warstwa aplikacji

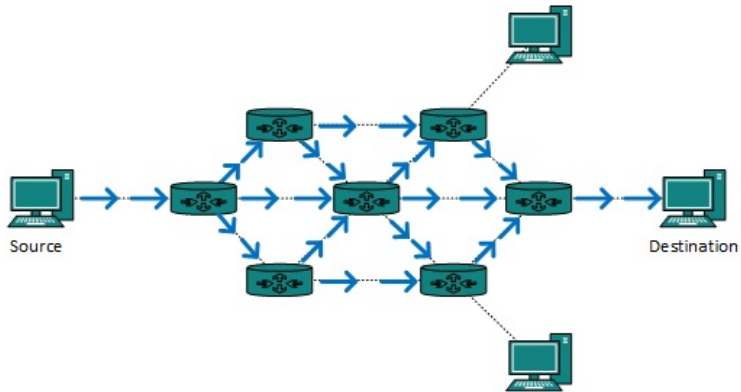

Zadania warstwy sieciowej

Podstawowe zadanie to przeniesienie danych na całej trasie od źródła do celu. Należy przy tym uwzględnić:

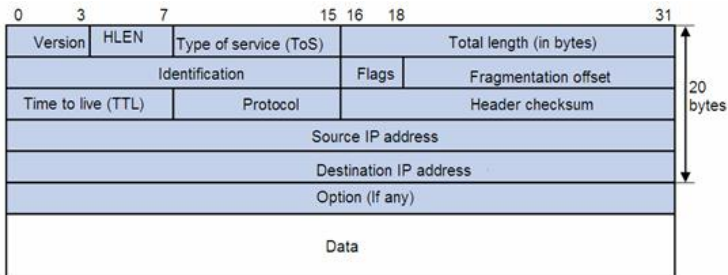
- ▶ topologię sieci
- ▶ równoważenie obciążenia pomiędzy routerami
- ▶ przenoszenie danych pomiędzy różnymi sieciami

Routing

Rysunek : http://www.tutorialspoint.com/data_communication_computer_network/network_layer_routing.htm

Ramka IPv4

Rysunek : <http://www.eg.bucknell.edu/~cs363/2014-spring/labs/lab08-ip-packet-analyzer.html>

DHCP

- ▶ Dynamic Host Configuration Protocol
- ▶ Automatyczna konfiguracja interfejsu sieciowego w obrębie IP
- ▶ Adresowi MAC przypisywany jest adres hosta oraz adres sieci, czyli adres IP
- ▶ Wskazywana jest również brama domyślna oraz adres serwera DNS

Plan prezentacji

Warstwowy model komunikacji sieciowej

Warstwa fizyczna

Warstwa łącza danych

Warstwa sieciowa

Warstwa transportowa

Warstwa aplikacji

Zadania warstwy transportowej

Dostarczenie:

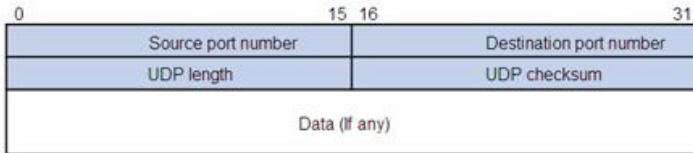
- ▶ wydajnych
- ▶ niezawodnych
- ▶ ekonomicznych

usług przesyłu danych na potrzeby użytkownika działającego na poziomie warstwy aplikacji.

Prymitywy transportowe

LISTEN	nasłuchiwanie na połączenia
CONNECT	połączenie z procesem nasłuchującym
SEND	wysłanie danych
RECEIVE	odebranie danych
DISCONNECT	zakończenie połączenia

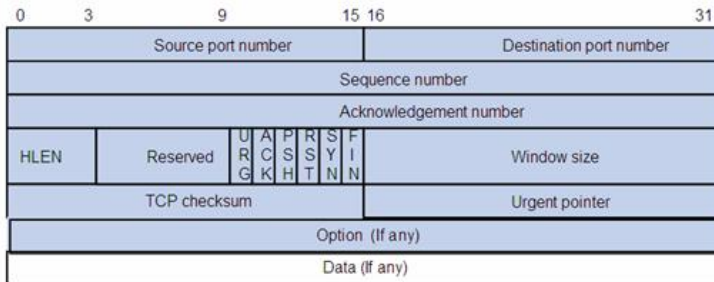
User Datagram Protocol – UDP

Rysunek : <http://www.eg.bucknell.edu/~cs363/2014-spring/labs/lab08-ip-packet-analyzer.html>

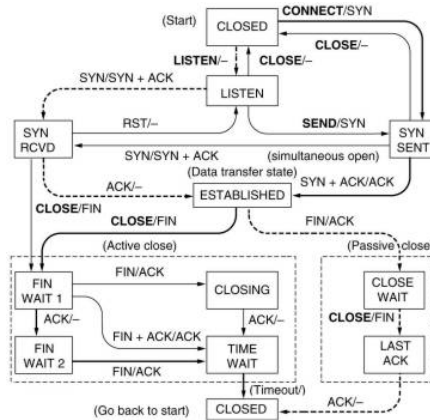

Transmission Control Protocol – TCP

Rysunek : <http://www.eg.bucknell.edu/~cs363/2014-spring/labs/lab08-ip-packet-analyzer.html>

Diagram stanów TCP

Rysunek : <http://www.cs.ru.nl/~ths/a3/html/h6/h6.html>

Plan prezentacji

Warstwowy model komunikacji sieciowej

Warstwa fizyczna

Warstwa łącza danych

Warstwa sieciowa

Warstwa transportowa

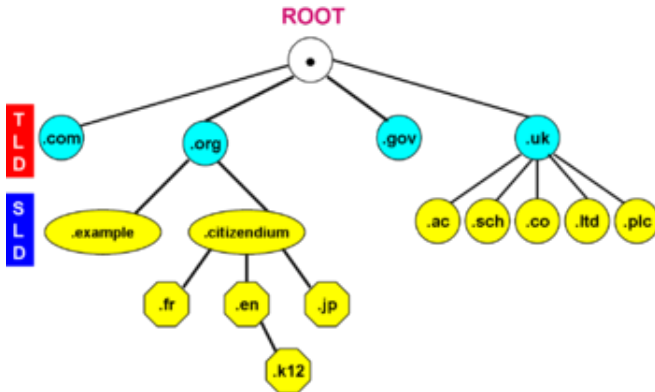
Warstwa aplikacji

Zadania warstwy aplikacji

Definiuje protokoły wykorzystywane do realizacji zadań zleczanych przez użytkownika, np.:

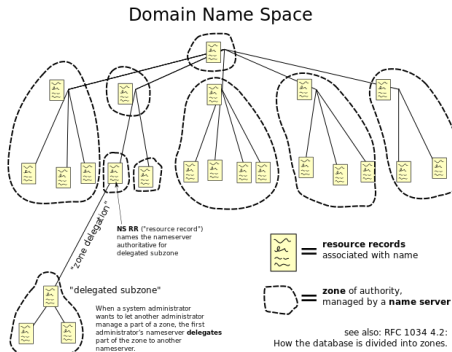
- ▶ DNS
- ▶ FTP
- ▶ Telnet, SSH
- ▶ SMTP, IMAP, POP3
- ▶ HTTP(S)

Domain Name System (DNS)

Rysunek : http://en.citizendum.org/wiki/Domain_Name_System

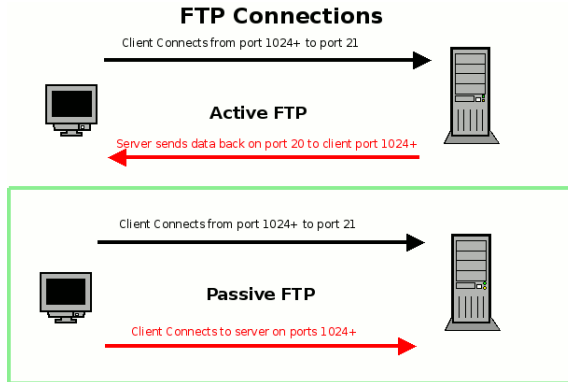
Strefy DNS

Rysunek : http://en.wikipedia.org/wiki/Domain_name

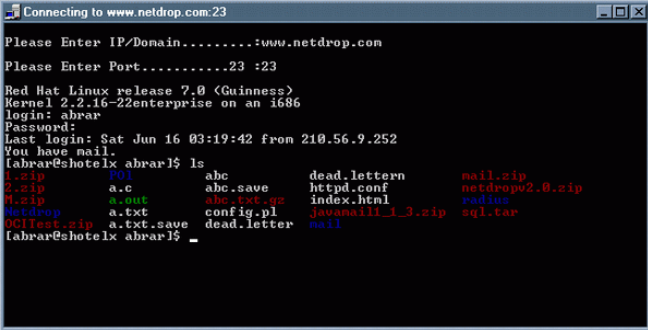
Transfer plików – protokół FTP

Rysunek : <http://beginlinux.com/blog/2009/10/ubuntu-9-10-ftp-connections/>

Zdalna konsola – Telnet, SSH


```
Connecting to www.netdrop.com:23
Please Enter IP/Domain.....:www.netdrop.com
Please Enter Port.....23 :23
Red Hat Linux release 7.0 (Guinness)
Kernel 2.2.16-22enterprise on an i686
login: abrar
Password:
Last login: Sat Jun 16 03:19:42 from 210.56.9.252
You have mail.
[abrar@shotelx abrar]$ ls
1.zip          PO1          abc          dead.letter  mail.zip
2.zip          a.c         abc.save    httpd.conf   netdrop2.0.zip
M.zip         a.out      abc.txt.gz  index.html   radius
Netdrop       a.txt      config.pl   javanail1_3.zip sql.tar
OCItest.zip  a.txt.save  dead.letter mail
[abrar@shotelx abrar]$ _
```

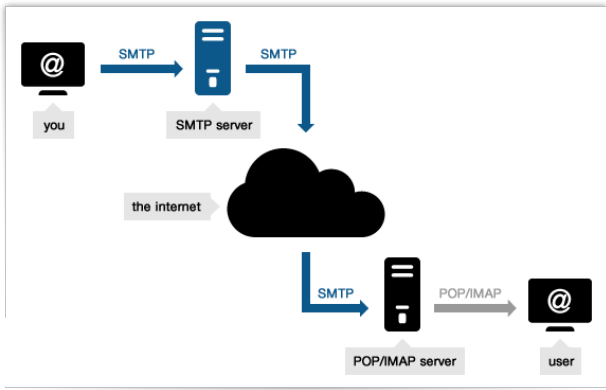
Rysunek : <http://www.codeproject.com/Articles/937/Telnet-Console-Application>

Poczta elektroniczna

Rysunek : <http://www.smartfocus.com/blog/emailmarketingtrends>

SMTP

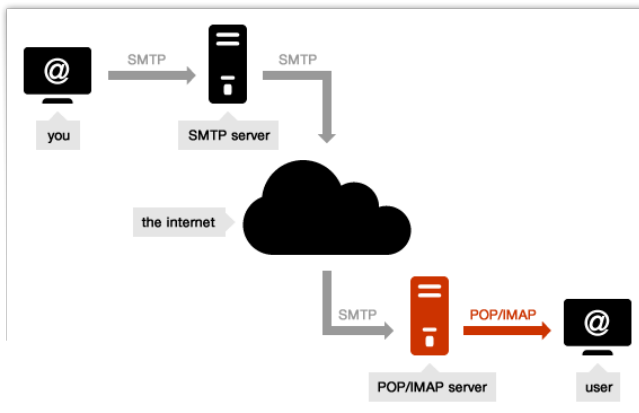
Rysunek : <http://www.serversmtp.com/en/what-is-smtp>

Sesja SMTP

```
Server: 220 somewhere.com Simple Mail Transfer Service Ready
Client: HELO example.edu
Server: 250 OK
Client: MAIL FROM:<John_Q_Smith@example.edu>
Server: 250 OK
Client: RCPT TO:<Mathew_Doe@somewhere.com>
Server: 550 No such user here
Client: RCPT TO:<Paul_Jones@somewhere.com>
Server: 250 OK
Client: DATA
Server: 354 Start mail input; end with <CR><LF>.<CR><LF>
Client: ...sends body of mail message, which can contain
Client: ...arbitrarily many lines of text
Client: <CR><LF>.<CR><LF>
Server: 250 OK
Client: QUIT
Server: 221 somewhere.com closing transmission channel
```

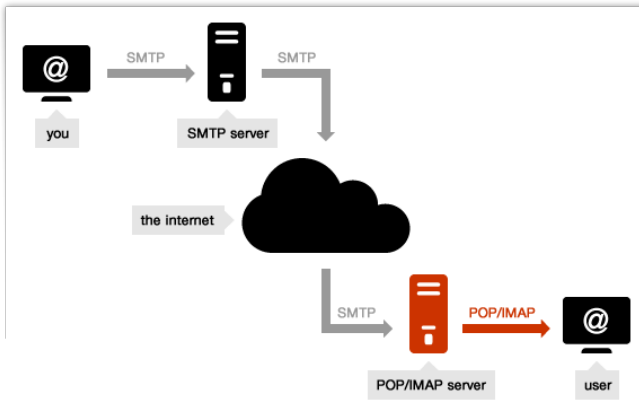
Rysunek : <http://www.dcs.bbk.ac.uk/~ptw/teaching/IWT/internet-apps/slide18.html>

Post Office Protocol – POP

Rysunek : <http://www.serversmtp.com/en/smtp-pop3>

Internet Message Access Protocol – IMAP

Rysunek : <http://www.serversmtp.com/en/smtp-pop3>

HyperText Transfer Protocol – HTTP

Rysunek : http://en.wikipedia.org/wiki/Hypertext_Transfer_Protocol

Dziękuję za uwagę!

Podziękowania dla dr. inż. Krzysztofa Dorosza za udostępnienie własnych notatek do tych zajęć.